

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แนวการจัดการศึกษา 23(4) กล่าวถึง การจัดการศึกษาเน้นความสำคัญ ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องเหมือน จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับพุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 1) ต้องการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในวิชาสามัญและทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ มีความคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและชุมชน การอ่าน จึงเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษา และเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต เพราะในชีวิตประจำวันของคนเราต้องเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการอ่านอยู่เสมอ การอ่านมีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าทั้งของชีวิตและสังคม

การอ่านทำให้มีความรู้เป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการสื่อสาร การปรับวิธีคิด วิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ การอ่าน คือ ทักษะการใช้ภาษาที่มีบทบาทสำคัญในการรับสารของมนุษย์ที่ช่วยเสริมสร้างองค์ความรู้ สติปัญญาและการแก้ปัญหา ปัจจุบันการอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตยิ่งกว่ายุคที่ผ่านมา เพราะโลกปัจจุบันเป็นโลกที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ทั้งด้านวัตถุ วิทยาการ เทคโนโลยี และความนึกคิด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์ต้องรักการอ่านเพื่อให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้า และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์

ทศพร เกตุดอนอม (2540 : 69) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะสำคัญในการแสวงหาความรู้ และสร้างภูมิปัญญาในการพัฒนาชีวิต เพื่อการสร้างสรรค์และความบันเทิงใจ ทั้งยังทำให้คนเป็นคนทันโลกทันเหตุการณ์ นอกจากนี้การอ่านยังเป็นพื้นฐานสำคัญของการคิด ทั้งความคิดแบบวิจารณ์ญาณ การแสดงความคิดเห็น การตีความ และการสังเคราะห์ ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงได้รับความรู้อย่างสมบูรณ์ สามารถนำไปพัฒนาวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง แม้นมาศ ชวลิต (2545 : 5) ได้กล่าวว่าการอ่านจะแตกฉานและช่วยให้มีความรู้หลากหลายต้องมีหนังสืออื่นที่มีคุณภาพมีเนื้อหาตามที่กำหนด ดังนั้นการศึกษารายวิชาไทย

จึงมีใช้เพียงเป็นการศึกษาในฐานะเป็นเครื่องมือการสื่อสารเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องหมายแสดงความเป็นชาติในฐานะสัญลักษณ์ที่ยึดเหนี่ยวน้ำใจคนทั้งชาติ แสดงเอกลักษณ์อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมควรค่าแก่การภูมิใจ และธำรงไว้ให้อยู่คู่กับความเป็นไทย

วีระ แจ่มกสิการ (2544 : 25 - 27) ได้ให้ความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ เป็นช่องทางของการรับรู้ที่สามารถเลือกรับและแสวงหาได้ตามโอกาสที่ต้องการ เป็นทางที่จะเพิ่มพูนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ได้ ทั้งเชิงลึกและเชิงกว้างอย่างไม่จำกัดขอบเขต และนอกจากนั้นการอ่านยังมีความสำคัญตามมุมมอง ดังนี้คือ มองการอ่านในแง่การแสวงหาความสุข มองการอ่านในแง่ของการเรียนรู้และพัฒนาสมอง มองการอ่านในมุมมองของพุทธศาสนา มองการอ่านในแง่จิตวิทยา มองการอ่านในแง่การใช้เวลา นอกจากนี้การอ่านถือว่าเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของมนุษย์ในยุคปัจจุบัน เพราะปัจจุบันวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้เจริญไปมากการติดต่อสื่อสารยิ่งเพิ่มความสำคัญในทางธุรกิจมากขึ้นสภาพของสังคมกลายเป็นสังคมข่าวสาร เนื้อหาสาระทางวิชาการรวมทั้งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เราต้องอาศัยการอ่านจึงจะเข้าใจและสื่อความหมายกันได้ วรณี โสมประยูร (2542 : 120) สรุปได้ว่า ประชาชนที่มีประสบการณ์ในการอ่านย่อมจะมีความฉลาดรอบรู้ ซึ่งจะทำให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้ที่มีคุณภาพเช่นนี้ย่อมเป็นทรัพยากรอันมีค่ายิ่ง และเป็นปัจจัยในการพัฒนาประเทศต่อไป

การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของชีวิตมนุษย์ให้ดีขึ้น เพราะนอกจากการอ่านจะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ การอ่านยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้วิทยาการต่าง ๆ ที่ก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและทำให้ผู้อ่านมีข้อมูลประกอบการคิด การตัดสินใจอย่างกว้างขวาง ทำให้รู้ข่าวความเคลื่อนไหว การเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบันได้เป็นอย่างดี ผู้มีทักษะในการอ่านที่ดีย่อมได้รับประสบการณ์มากสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียนในระดับที่สูงขึ้น ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในการอ่านได้จะต้องมีองค์ประกอบต่าง ๆ กล่าวคือ มีความพร้อมในการอ่าน สามารถใช้สติปัญญาแปลความสิ่งที่อ่านและเชื่อมโยงประสบการณ์ของตนกับสิ่งที่อ่านได้ ดังนั้นผู้ที่อ่านเป็นไม่ใช่เพียงแต่อ่านรู้เรื่องเท่านั้น แต่ต้องอ่านจับใจความสำคัญและอ่านได้เร็ว ตลอดจนสามารถนำทักษะที่อ่านไปเป็นประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยเท่าที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรพบสภาพการอ่านของผู้เรียนไม่สนใจในการอ่าน ไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน อ่านหนังสือไม่ออก อ่านหนังสือออกแต่อ่านไม่แตกฉาน ไม่สามารถสรุปประเด็นหรือจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ ปัจจุบันคนไทยไม่ค่อยสนใจในกิจกรรมการอ่านหนังสือจากการวิจัยของ สุรนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545 : 9) พบว่า ประการแรกเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนที่มาจากสังคมที่มีลักษณะแตกต่างกัน ประการที่สอง ปัญหาจากตัวครู กล่าวคือครูไม่มีศิลปะในการสอนการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ส่วนมากจะกำหนดเรื่องให้นักเรียนอ่านจับใจความโดยไม่น่าสนใจ ประการสุดท้ายเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ เช่น โรงเรียนขาดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการพัฒนาการอ่าน รัฐไม่สามารถจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการ นอกจากนี้ปัญหาเกิดจากครูผู้สอนยังขาดสื่อการเรียนการสอนในส่วนของการอ่านและการเขียน ดังนั้น ครูผู้สอนต้องพัฒนาแบบฝึกทักษะขึ้นเองเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน (สงบ มั่นคง. 2542 : 2) การอ่านมีลักษณะขอบข่ายกว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมหลายด้าน ได้แก่ การใช้การรับรู้ การเรียนรู้ พัฒนาการ ความสนใจการตอบสนอง การตัดสินใจ การสังเคราะห์ การแก้ปัญหา การจัดลำดับ การอนุมาน ความตั้งใจ การเชื่อมโยง การอุปมา นามธรรม การสรุป การเปรียบเทียบ ข้อมูล การประเมินค่าอย่างพิถีพิถะการใช้สมาธิ การเลือก จินตนาการ การรำลึก และการประยุกต์ ทำให้การอ่านเกิดการสนองตอบทางร่างกาย และทางอารมณ์ ซึ่งได้ส่งผลไปถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านทัศนคติบุคลิกภาพ อุปนิสัย ตลอดจนแนวการประพฤติปฏิบัติของผู้อ่านได้ (ประเทิน มหาจันทร์. 2530 : 3)

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าการจัดการเรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติให้นักเรียนรักการอ่านและเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งผู้ที่อยู่ในวัยเรียนหรือออกจากโรงเรียนแล้ว การอ่านไม่ได้มีความสำคัญเฉพาะในระดับประถมศึกษาเท่านั้น ในระดับมัธยมศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาการอ่านของนักเรียนให้มากขึ้นด้วย ดังที่ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2514 : 4 - 28) ได้แสดงทัศนะว่า นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาในปัจจุบันยังมีจำนวนมากที่อ่านหนังสือไม่เป็น คืออ่านแล้วไม่สามารถจับใจความเรื่องที่อ่าน ไม่เข้าใจเนื้อเรื่องและวิจารณ์ไม่เป็นความจริงแล้วนักอ่านที่ดีควรเป็นนักวิจารณ์ และเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน เหตุการณ์บ้านเมืองผันแปรไปอย่างรวดเร็ว การศึกษาความคิดหลาย ๆ ด้านก่อนการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นสิ่งจำเป็นมากในด้านการศึกษานิวลิทัศน์ บุญยะกาญจน (2523 : 17) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านว่าในการเรียน

ทุกระดับชั้นจำเป็นต้องใช้ความสามารถในการอ่านเป็นเครื่องมือในการศึกษาจะเห็นได้ว่า มหาวิทยาลัย วิทยาลัย โรงเรียนต่าง ๆ มีห้องสมุดเป็นหัวใจในการเรียน การอ่านเปรียบเหมือนกุญแจสำหรับไขความรู้ที่มีอยู่มากมายในโลก ถ้าได้นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมย่อมทำให้สังคมนั้นเจริญพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว

การสอนทักษะการอ่านที่ดีนั้น จะต้องเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในทุกชั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนการดำเนินกิจกรรมและการสรุปความ สนิท สัตโยภาส (2538 : 152) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญมากต่อผู้เรียนและผู้สอนแล้วครูยังต้องมีหน้าที่สร้างความสนใจในการอ่านด้วยการปลูกฝังทักษะการอ่านในใจ ฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อให้ให้นักเรียนอ่านอย่างเข้าใจในเนื้อหาสาระได้อีกด้วย ในเรื่องทักษะการอ่านนี้ สุจริต เพ็ชรชอบ และสายใจ อินทร์ทรัพย์ (2538 : 136) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่นักเรียนใช้แสวงหาสรรพวิทยาการต่าง ๆ เพื่อความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านและมีทักษะในการอ่านสูงย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหากนักเรียนมีพื้นฐานทักษะการอ่านดีแล้วนั้น ย่อมสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี

กลวิธีในการพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียน ครูจำเป็นต้องพัฒนาสื่อและนวัตกรรมเพื่อการสอนอ่านให้น่าสนใจ มีแบบฝึกหลากหลายเพื่อเสริมทักษะที่อ่าน ประเมินความสามารถและพัฒนาในการอ่านของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้ครูทราบจุดเด่นและจุดด้อยของนักเรียนใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างทักษะและการแก้ปัญหาให้กับนักเรียนได้และสามารถช่วยเสริมความรู้และทักษะทางการอ่านให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครู ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาได้ดีขึ้น นักเรียนมีความสามารถทางด้านภาษาและเสริมสร้างทักษะทางภาษาให้คงทน (ขนิษฐา แสงภักดี. 2540 : 11)

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของโรงเรียนหนองหญ้าปล้อง และจากการรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การทดสอบวัดความรู้ในระดับชาติ (National - Test) ในปีการศึกษา 2550 มีคะแนนเฉลี่ยภาษาไทย 49.04 และในปีการศึกษา 2551 ซึ่งมีคะแนนในระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 47.06 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ 2551 (อ้างอิงใน วรณพร อภิธรรมวิวัฒน์. 2552 : 2) จะเห็นว่าคะแนนมีแนวโน้มต่ำลง ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนยังมีปัญหา

ในด้านการอ่าน อ่านหนังสือแล้วไม่เกิดการเรียนรู้ คืออ่านแล้วไม่เกิดความรู้ ไม่เข้าใจในสิ่งที่อ่าน ไม่สามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านไปแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ ไม่สามารถแยกแยะรายละเอียดปลีกย่อย ไม่สามารถนำสิ่งที่อ่านมาเทียบเคียงกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ ส่งผลให้ประสิทธิภาพทางการเรียนวิชาอื่น ๆ ต่ำลงไปด้วย และปัญหาในการสอนอ่านจับใจความของนักเรียน คือ การจัดกิจกรรมไม่กระตุ้นหรือดึงดูดใจผู้เรียนที่จะทำให้เกิดความอยากอ่าน การสอนอ่านจึงควรต้องมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อนำไปใช้กับชีวิตประจำวัน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกในด้านการคิดวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ เรื่องที่อ่านอย่างเต็มที่ การสอนอ่านจับใจความต้องมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับผู้เรียนมากที่สุด ผู้สอนจะต้องกำหนดแนวทางในการสอน ในการนำกิจกรรม แบบฝึก หรือชุดการสอนมาช่วยในการสอนเสริม อย่างมีระบบและต่อเนื่องกันเป็นอย่างดี สื่อการสอนหรือชุดการสอนนี้ต้องผลิตให้ตรงกับขีดความสามารถ ความสนใจและความต้องการของนักเรียน ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญในการฝึกทักษะการอ่านจับใจความของผู้เรียนมาโดยตลอดระยะเวลาการสอน ซึ่งเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ที่เรียนวิชาภาษาไทยควรจะได้รับ การฝึกให้มีทักษะในการอ่านจับใจความ ได้ครอบคลุมเนื้อหาวิชาตรงตามหลักสูตร สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544 ; อ้างอิงในสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2537 : 147) กล่าวว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัด หรือแบบฝึกเสริมทักษะเป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งที่เป็นส่วนเพิ่มเติมเสริมสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่หนังสือเรียนจะมีแบบฝึกหัดอยู่ท้ายบทเรียน ในบางวิชาแบบฝึกหัดจะมีลักษณะเป็นแบบฝึกปฏิบัติแบบฝึกทักษะ หมายถึง แบบฝึกหัด แบบตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบเป็นต้น (ราชบัณฑิตสถาน พ.ศ.2525. 2539 : 490) ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าการใช้แบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความ มาแก้ปัญหาได้ระดับหนึ่งเพราะครูผู้สอนสามารถ ผลิตสื่อ การอ่านที่ตรงกับระดับความสามารถของผู้เรียนได้ตามความต้องการและความสนใจ โดยเลือกใช้กระบวนการที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ตั้งแต่ขั้นง่ายไปหาขั้นยาก ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าการฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่เรียนด้วยตนเองนั้น เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถแก้ไขปัญหการสอนอ่านจับใจความได้ดีขึ้น และทำให้ทราบข้อบกพร่องของนักเรียนบางคน บางกลุ่มได้ว่ามีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ มีความบกพร่องจากการอ่านมากน้อยเพียงใด

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อนำไปแก้ปัญหาการเรียนการสอนและการอ่านให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านดีขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้น มีการพัฒนาการเรียนรู้เพิ่มขึ้น อีกทั้งยังส่งเสริมและสร้างนิสัยรักการอ่านให้นักเรียนเพื่อให้การดำเนินการจัดการเรียนรู้บรรลุตามหลักการ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

คำถามการวิจัย

1. การจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีกระบวนการอย่างไร
2. แบบฝึกทักษะสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเท่าใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. พัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80
2. หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนกับก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สมมติฐานการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 / 80
2. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจาก ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

3. ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มากกว่า .60

4. นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย

1.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองหญ้าปล้อง อำเภอสามง่าม จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 25 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.2.1 ตัวแปรต้น คือ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

1.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านเพื่อจับใจความ ซึ่งได้จากคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อเรื่องที่นำมาใช้ในการวิจัย เรื่อง การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 16 ชั่วโมง ประกอบด้วยแบบฝึกทักษะ 8 ชุด คือ

- 2.1 การอ่านจับใจความจากนิทาน
- 2.2 การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น
- 2.3 การอ่านจับใจความจากบทความ
- 2.4 การอ่านจับใจความจากสารคดี
- 2.5 การอ่านจับใจความจากข่าว
- 2.6 การอ่านจับใจความจากโฆษณา
- 2.7 การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง

2.8 การอ่านจับใจความจากเพลง

3. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการวิจัย วิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาการอ่านจับใจความ หมายถึง ความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากแบบฝึก 8 ชุด ค้ำยการอ่านเรื่องแล้วตอบคำถาม สรุปเนื้อเรื่อง อธิบายข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

2. แผนการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือโครงการที่ผู้วิจัยเขียนขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 เป็นแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและความมุ่งหมายของหลักสูตร

3. แบบฝึกทักษะ หมายถึง แบบฝึกเพื่อเสริมทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 8 ชุด ได้แก่ 1) การอ่านจับใจความจากนิทาน 2) เรื่องสั้น 3) บทความ 4) สารคดี 5) ข่าว 6) โฆษณา 7) บทร้อยกรอง และ 8) เพลง เพื่อสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนจับใจความของเนื้อเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

4. แบบทดสอบ หมายถึง แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบปรนัย จำนวน 40 ข้อ

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเรียนรู้ทางการอ่านจับใจความ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ หมายถึง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยค้นคว้าสร้างขึ้นมีระดับประสิทธิภาพที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 / 80

7. เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 หมายถึง ระดับคะแนนที่กำหนดสร้างขึ้นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยกำหนดให้เป็นระดับคะแนน ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความได้ถูกต้อง

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของค่าเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้อง

8. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชื่นชอบ หรือความพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองหญ้าปล้อง ที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยพิจารณาความพึงพอใจในด้าน เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผล และประเมินผล จากการตอบแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน

9. แบบวัดความพึงพอใจ หมายถึง แบบสอบถามที่ให้นักเรียนตอบ หลังจากเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

5	คะแนน	มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	คะแนน	มีความพึงพอใจมาก
3	คะแนน	มีความพึงพอใจปานกลาง
2	คะแนน	มีความพึงพอใจน้อย
1	คะแนน	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูได้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นจากการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
4. สถานศึกษาได้สารสนเทศเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY